

spoor en Zinkwitfabriek te Eijsden in hok 61-48. E.J. Weeda, IX-'78.

Lactuca serriola L. **Kompassla**. In verwaarloosde tuin in binnenstad te Roermond in hok 58-44-43, E. Blink, VIII-'80 en '81.

Lepidium virginicum L. **Virginische kruidkers**. Rangeerterrein Simpelveld in hok 62-24*, Plantenstudiegroep IX-'81.

Luzula multiflora (Retz.) Lej. subsp. *congesta* (Thuill.) Hyl. **Dichtbloemige veldbies**. Grindgat de Kempen in hok 52-27, M. Essers, VI-'81.

Luzula sylvatica (Huds.) Gaud. **Grote veldbies**. Gròëveberg in het Leudal bij Neer in hok 58-34, E.J. Weeda, V-'80.

Malva alcea L. **Vijfdelig kaasjeskruid**. Stein, kasteelruïne, ± 30 ex. in hok 60-41, J. Cortenraad, VIII-'81; bij de Stop van Ternaaien tussen het kanaal en de Maas tussen *M. moschata* L. in hok 61-38*-42, Plantenstudiegroep NHG. VIII-'81.

Malva moschata L. **Muskuskaasjeskruid**. Bij de stop van Ternaaien in hok 61-38*-42. Plantenstudiegroep NGH, VIII-'81.

Melandrium noctiflorum (L.) Fr. **Nachtkoekoeksbloem**. Diverse ex. in rand van maïsakker tussen Wylre en de brug in de weg Eijserbos-Kapolder in hok 62-23, E.J. Weeda e.a., VII-'81.

Montia fontana L. var. *chondrosperma* Fenzl. **Klein bronkruid**. In berm nabij Julianakanaal in hok 60-12, W. de Veen, IV-'81.

Myosotis stricta Link. ex R. et Sch. **Voorjaars-vergeet-mij-nietje**. Aan de voet van de Donderberg in hok 58-34, E.J. Weeda, V-'80; Bemelerberg in hok 62, 21*, H. Hillegers, J. Cortenraad en E.J. Weeda, VI-'81.

Myosotis sylvatica Ehrh. ex Hoffm. **Bosvergeet-mij-nietje**. Langs veldweg bij bosrand in Bemelen in hok 62-21, A. Rings, V-'81; in het Leudal bij Neer in de hokken 58-33* en 58-34*, E.J. Weeda, V-'80.

Narcissus pseudonarcissus L. subsp. *pseudonarcissus*. **Wilde narcis**. Eén groepje in het St. Jansbos in hok 62-22, P. Spreunenberg, IV-'81.

* Betreft aanvullingen op de Atlas van de Nederlandse Flora deel 1 of op de voorlopige gestencilde verspreidingskaartjes, voor zover verschenen, zoals die op bovenstaand adres verkrijgbaar zijn.

Summary

Some finding places of interesting plant-species in Limburg are listed, mentioning hour-squares (* indicating not found there before since 1950) and in some cases additional information on the habitat.

BOEKBESPREKINGEN

Zweefvliegen, De, van Noordwest-Europa en Europees Rusland, in het bijzonder van de Benelux; bew. door V.S. van der Goot.

Hoogwoud, Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, 1981. 275 blz., afbn., fign., lit.opg., reg. Bibliotheek van de Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, uitgave nr. 32. Prijs: leden f 20,-, niet-leden f 25,-. Te bestellen door het bedrag over te maken op postgiro 130.28 t.n.v. Bureau KNNV te Hoogwoud onder vermelding van het verlangde.

De "Tabellen" van de K.N.N.V. zijn zo langzamerhand een begrip geworden: zij vormen een reeks goed hanteerbare determinatiewerkjes, speciaal bestemd voor Nederlands (of Benelux) gebruik. Ter gelegenheid van haar 80-jarig bestaan heeft de Vereniging een bijzondere tabel het licht doen zien met een fleurige buitenkant. Evenals de meeste andere uitgaven is de nieuwe tabel een duidelijk geïllustreerd determinatiewerk, waarin de sleutels voorafgegaan worden door korte hoofdstukken over levenswijze, lichaamsbouw, adviezen voor de verzamelaar en dergelijke.

Kleurenfoto's verfraaien de tekst. Zeer uitvoerig zijn de alfabetische lijst van vaktermen en de literatuurlijst. Heel praktisch is deze laatste gesplitst in een deel Nederlandse, een deel Belgische en een deel Luxemburgse fauna, plus een met betrekking tot het overige buitenland. De titels van dit laatste deel zijn voorzien van extra informatie over de inhoud.

Anders dan de gebruikelijke tabellen bestrijkt deze uitgave een zeer groot gebied: van Europees Rusland tot Noordwest Europa.

De sleutels zijn gebaseerd op het werk van A.A. Stackelberg. Diens publicatie uit 1970 wordt weliswaar vet gedrukt vermeld in de literatuurlijst, maar had toch wel op het titelblad vermeld mogen worden, al heeft de bewerker ook veel extra informatie aan de oorspronkelijke tabellen toegevoegd. Vaak zeer gedetailleerde gegevens uit de Nederlandse fauna werden verwerkt, enkele soorten die allen in zeer ver van West Europa gelegen delen van Rusland voorkomen, b.v. de Kaukasus, werden weggelaten. Al met al kunnen 473 soorten zweefvliegen op naam gebracht worden, waarvan 283 uit Nederland bekend zijn en 309 uit België. Voor beginners is er een aparte sleutel tot de genera. Deze categorie verzamelaars wordt eveneens terecht gewezen op het bestaan van de Zweefvliegtentabel van de N.J.N. Voor hen is het nieuwe boek te gecompliceerd. Wie zich echter al wat langer met deze groep insecten bezig houdt zal veel plezier van dit uitgebreide werk beleven.

F.N.D.-B.

Rushfort, Keith. Bomen; vert. en bew. J.H. Wiersma. Ede, Zomer & Keuning, 1981. 192 blz., afbn., reg. (Zakgids). Oorspr. titel: The Mitchell Beazley Pocket Guide to Trees. Prijs: f 19,90.

Bij uitgeverij Zomer en Keuning is een viertal nieuwe zakgidsen verschenen die door formaat en inhoud bedoeld zijn voor praktijkgebruik in de vrije natuur. Ze zijn zo opgezet dat de "beginnende natuurvorser" (aldus de uitgever) ermee overweg kan. Van de vier gidsen, Vogels, Wilde planten, Aquariumvissen en Bomen, heb ik slechts de laatste kunnen bekijken. 350 boomsoorten, hybriden en cultivars worden in woord en beeld beschreven aan de hand van groeivorm, bloeiwijze, bladeren, vruchten, schors, groeihogte, enz. Veel zorg is besteed aan de

juiste weergave van de natuurlijke kleuren. De bomen zijn gerangschikt naar gelijkenis.

Na het lezen van de inleiding en het vertrouwd raken met de gebruikte symbolen, is het boekje goed te gebruiken. De tabellen gaan tot geslachtsnivo waarna door vergelijken van figuren en bijbehorende teksten verder "gedetermineerd" kan worden. Voor de paar soorten waarmee ik dit heb uitgeprobeerd, lukte dit goed. Het aardige van dit boekje ligt ongetwijfeld in zijn formaat en in de soortkeuze: vrijwel alle niet tot arboreta beperkte soorten komen er in voor en vele cultivars (bijvoorbeeld van *Prunus*) zijn er in te vinden. Om de omvang van het boekje beperkt te houden, is op de tabellen na, wel een erg kleine letter gebruikt en komen er erg veel afkortingen in voor. Dit laatste went wel, evenals het gebruik van een twintigtal symbolen. Hoewel een aantal schoonheidsfoutjes niet ontbreken (bijv. op p. 74 waar de teksten bij stamper en meeldraad verwisseld zijn), is het een leuk boekje. Het heeft mij in ieder geval nieuwsgierig gemaakt naar de andere deeltjes in deze serie.

Douwe Th. de Graaf

M. Poruba, J. Pokorný, G. Rabstelnik, R. Hrabák. Thiemes bossengids, Planten en dieren van de Europese bossen in kleur. Vert. en bew. W.J. van den Brink. Zutphen, Thieme en Cie, 1981. 310 blz.; afbn; Prijs f 37,50.

Deze bossengids is uit het Tjechisch via het Duits vertaald in het Nederlands. De kern van het boek bestaat uit de beschrijving van de verschillende in Europa te onderscheiden bostype's aan de hand van voor het betreffende bostype kenmerkend geachte taxa uit de planten- en dierenwereld. Achtereenvolgens komen aan de orde: oeverbossen, denbossen, loofbossen van het laag- en heuvelland, gemengde bossen van het middelgebergte, sparrebossen van het gebergte en toendra's.

Per bostype worden kenmerkende soorten behandeld van de kruid- struik en boomlaag, daarna worden insecten, amfibieën, reptielen, vogels en zoogdieren besproken. De besprekingen per soort zijn vrij uitgebreid en bevatten vaak interessante informatie. Aan de keuze van de per bostype kenmerkende soorten valt hier en daar op, dat het geen oorspronkelijk Nederlands boek is: Met name voor in Nederland voorkomende bostype's zal een Nederlandse auteur in sommige gevallen andere kenmerkende soorten kiezen. Overigens is de bewerking voor Nederland door de vertaler goed te noemen. Naast dit beschrijvende deel besteedt het boek in een aantal hoofdstukken aandacht aan o.a. het economisch gebruik van bossen, bosbeheer en natuur- en landschapsbescherming. Het beschrijvende deel is voorzien van 52 kleurplaten (flora) en 256 kleurenfoto's (fauna) van zeer goede kwaliteit. Het lettertype is iets aan de kleine kant.

Conclusie: het boek is aan te bevelen voor een algemene oriëntatie op het moois dat de Europese bossen ons (nog) te bieden hebben.

Johan den Boer

Zalinge, Piet van. Beschermd Bedreigd; tek. Piers Hayman. Haarlem, Uitg. maatsch. Holland, 1981. 159 blz., afbn., reg. Prijs: f 59,50, leden Natuurhist. Genootschap f 47,50.

In ons land genieten verschillende planten en dieren wettelijk bescherming (middels de Besluiten inzake beschermde in-

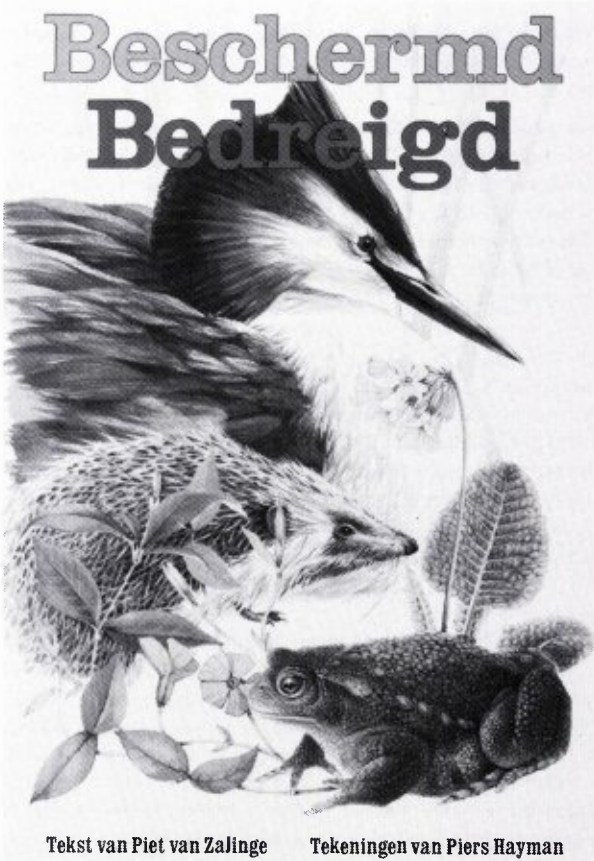
heemse plante- en diersoorten uit 1973), maar welke planten en dieren dat nu precies zijn, is de meeste mensen niet bekend. Naast de beschermde soorten zijn er ook planten en dieren die niet beschermd zijn maar wel bescherming nodig hebben omdat ze dreigen verloren te gaan. Het is de bedoeling van deze uitgave om in woord en beeld informatie te geven over deze beschermde en bedreigde soorten. Het gaat om 93 plante- en 94 diersoorten. Om geleidelijk met deze soorten vertrouwd te raken is bij het boek een driejarige kalender gevoegd waarin per maand gemiddeld 5 soorten op bijzondere fraaie wijze zijn afgebeeld door Piers Hayman. Het is de bedoeling dat deze kleurenplaten te zijner tijd op de daarvoor bestemde plaatsen in het boek geplakt worden. Hierdoor wordt de bezitter telkens weer uitgenodigd om in het boek te bladeren en meer te lezen en te zien (want het boek is rijk geïllustreerd) over de die betreffende maand in het voetlicht tredende soorten.

De auteur wijst er in het boek nog op dat de behandelde soorten als het ware een pleidooi voeren voor alle ongenoemde soorten, kortom voor heel de natuur.

Het boek kost samen met de driejarige kalender (1982-1984): f 59,50 maar is voor leden van het Natuurhistorisch Genootschap verkrijgbaar tegen de ledenprijs van f 47,50.

Door boek en kalender bij het Genootschap te bestellen steunt u bovendien het werk van onze vereniging. U kunt het boek bestellen door f 47,50 over te maken op postgiro-rekening 1036366 ten name van Natuurhistorisch Genootschap in Limburg te Maastricht. U krijgt het boek dan zo spoedig mogelijk per post thuis gestuurd. Warm aanbevolen.

Douwe Th. de Graaf

Tekst van Piet van Zalinge

Tekeningen van Piers Hayman